

Sygn. akt: X C 490/22

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2023 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: Sędzia Jolanta Sikorska

Protokolant: Starszy Sekretarz Sądowy Małgorzata Kunińska

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2023 r. w Toruniu, na rozprawie, sprawy z powództwa B. S. i R. K. przeciwko (...) S.A. V. (...) w W. o zapłatę;

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powodów na rzecz pozwanego łącznie kwotę 3.617,- zł ( trzy tysiące sześćset siedemnaście zł ) tytułem zwrotu pozwanej kosztów postępowania.

Sygn. akt X C 490/22

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 marca 2022 r. powódka J. K., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. kwoty 35.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w wyniku śmierci brata J. Z. (1) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 listopada 2017 r. do dnia zapłaty. Ponadto powódka wniosła o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że dnia 14 lipca 2011 r. doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego pasażer samochodu osobowego J. Z. (1) na skutek doznanych obrażeń, 29 lipca 2011 r. zmarł w szpitalu w T.. Powódka zgłosiła szkodę u pozwanej i wniosła o wypłatę zadośćuczynienia pieniężnego. Pozwana odmówiła wypłaty zadośćuczynienia na rzecz powódki.

Pozwana, za pośrednictwem profesjonalnego pełnomocnika, w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego, zaprzeczając wszystkim wyraźnie nie przyznanym twierdzeniom strony powodowej, argumentując, że zmarły J. Z. (1) nie stanowił najbliższego członka rodziny w rozumieniu przepisu z art. 446 § 4 k.c.

Dnia 19 maja 2022 r. do tut. Sądu wpłynęła informacja o śmierci powódki. Sąd Rejonowy w Toruniu dnia 27 maja 2022 r. zawiesił postępowanie w sprawie, które zostało podjęte na mocy postanowienia z 23 listopada 2022 r., zgodnie z wnioskiem zawartym w piśmie pełnomocnika strony powodowej, wskazującym następców prawnych J. K. tj. B. S. oraz R. K..

Stanowiska stron nie uległy zmianie w dalszym toku postępowania.

### **Sąd ustalił co następuje:**

J. K. była najstarszą spośród dziewięciorga rodzeństwa. Najmłodszy brat J. był od niej 7 lat młodszy. Utrzymywała bliskie relacje z rodzeństwem, wzajemnie się odwiedzali i sobie pomagali. Wszyscy wychowywali w trudnych czasach

powojennych. J. K. pomagała rodzicom w opiece również nad najmłodszym bratem J.. Rodzeństwo utrzymywało ze sobą bliskie więzi – odwiedzali się, razem świętowali i spędzali wolny czas również wtedy, kiedy założyli już własne rodziny. J. Z. (1) był ojcem chrzestnym jej córki i generalnie starał się zastąpić przedwcześnie zmarłego ojca dzieciom J.. J. K. w młodości uprawiała wyczynowo sport, co pozwoliło jej zachować sprawność do późnego wieku – mimo ukończonych lat 80 nadal samodzielnie korzystała z komunikacji miejskiej i załatwiała własne sprawy urzędowe, odwiedzała brata J.. Miała dwoje dzieci, jej brat J. – także dwoje. J. i J. mieszkali w T. : J. na ul. (...) na R..

**Dowód :** zeznania powódki z 23. II. 23, zeznania świadków z 19. I. 23 i 23. II. 23 oraz zdjęcia k. 137.

Dnia 14 lipca 2011 r. doszło do zdarzenia drogowego, podczas którego, na skutek nieustąpienia pierwszeństwa przejazdu przez kierującego pojazdem marki P. o numerze rej. (...) ciągnikowi siodłowemu marki S. o numerze rej. (...), nastąpiło zderzenie się obu pojazdów. Pasażer samochodu marki P. J. Z. (1) w wyniku zdarzenia doznał obrażeń ciała i w rezultacie dnia 29 lipca 2011 r. zmarł w szpitalu w T..

**Dowód:** notatka urzędowa z 29.07.2011 r. (k.19), zarządzenie z 4.08.2011r. (k. 20), postanowienie o wszczęciu śledztwa z 4.08.2011r. (k. 21), opinia z 19.09.2011 r. (k.22-23), akta szkody na płycie (k. 43)

Kiedy brat J. zginął w wypadku, J. K. bardzo to przeżyła – była przygnębiona i smutna ale nie potrzebowała wsparcia psychologa lub psychiatry z tego powodu. Rodzina, w tym J., zachowała pamiątkowe zdjęcia po zmarłym. J. odwiedzała grób brata. W okresie późniejszym zmarły siostry J. K.. Ich śmierć – podobnie jak śmierć J., także była dotkliwym przeżyciem dla J..

**Dowód :** przesłuchanie powódki, zeznania świadków.

Dnia 29 grudnia 2011 r. Sąd Rejonowy w Aleksandrowie Kujawskim wydał wyrok, na mocy którego oskarżony W. K. został skazany za przestępstwo z art. 177 § 2 k.k. na karę jednego roku pozbawienia wolności w zawieszeniu na okres próby wynoszący 4 lata.

**Dowód:** wyrok Sądu Rejonowego w Aleksandrowie Kujawskim z 29.12.2011, sygn. akt II K 830/11 (k. 24) , zawiadomienie o skazaniu z 31.01.2012 r. (k. 25)

Ze względu na ubezpieczenie pojazdu powódka zgłosiła pozwanej szkodę i wniosła o wypłatę zadośćuczynienia pieniężnego na podstawie art. 446 § 4 k.c. Pozwana odmówiła wypłaty zadośćuczynienia.

**Dowód :** zgłoszenie szkody ( k. 55-56, 63-64), decyzja pozwanej z 28.11.2017 r. (k. 13-14), decyzja pozwanej z 12.10.2021r. (k 15-18)

Dnia 11 marca 2022 r. zmarła powódka J. K.. Zgodnie z treścią postanowienia z 29 września 2022 r. Sądu Rejonowego w Toruniu spadek po zmarłej nabyli R. K. i B. S., tym samym wstąpili do niniejszej sprawy w miejsce powódki.

**Dowód :** postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu z 29.09.2022 r. (k. 102)

### **Sąd zważył, co następuje:**

Powyższy stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w sprawie, zeznań powódki oraz zeznań świadków.

Przedłożone dokumenty nie budziły wątpliwości Sądu, były one jasne i kompletne. Dokładnie obrazowały stan faktyczny sprawy, w związku z czym Sąd uznał je za w pełni wiarygodne. Autentyczność przedłożonych dokumentów nie była również kwestionowana przez żadną ze stron.

W ocenie Sądu powództwo podlegało oddaleniu w całości. Spór w niniejszej sprawie dotyczył roszczenia powódki o wypłatę kwoty 35.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (stan ujemnych przeżyć psychicznych czy duchowych) w wyniku śmierci brata. Zgodnie z art. 446 § 4 k.c. Sąd może także przyznać najbliższym członkom rodziny

zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Zadośćuczynienie przyznane na podstawie art. 446 § 4 k.c. ma za zadanie łagodzić cierpienia psychiczne najbliższych członków rodziny zmarłego i pomóc im w dostosowaniu się do zmienionej sytuacji życiowej (wyr. SN z 10.5.2012 r., IV CSK 416/11).

Powódka zmarła w toku postępowania, jednakże w myśl art. 445 § 3 k.c. roszczenie o zadośćuczynienie przechodzi na spadkobierców, gdy powództwo zostało wytoczone za życia poszkodowanego.

Zgodnie z dominującym stanowiskiem o tym, kto jest najbliższym członkiem rodziny, decyduje faktyczny układ stosunków pomiędzy określonymi osobami, a nie formalna kolejność pokrewieństwa wynikająca w szczególności z przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, czy ewentualnie z powinowactwa. Aby więc ustalić, czy występujący o zadośćuczynienie jest najbliższym członkiem rodziny nieżyjącego sąd powinien stwierdzić, czy istniała silna i pozytywna więź emocjonalna pomiędzy dochodzącym roszczenia z art. 446 § 4 k.c., a zmarłym (wyr. SA w Warszawie z 10.2.2016 r., I ACa 659/15, L.).

Zadośćuczynienie określone powyższym przepisem ma charakter kompensacyjny i nie może prowadzić do wzbogacenia się podmiotu uprawnionego.

Przy ocenie stopnia doznanej krzywdy Sąd bierze pod uwagę określone przesłanki tj. dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby bliskiej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia, rola pełniona przez osobę zmarłą w rodzinie, stopień, w jakim podmiot pośrednio poszkodowany będzie umiał odnaleźć się w rzeczywistości, leczenie doznanej traumy oraz wiek pokrzywdzonego (wyr. SA w Łodzi z 6.7.2016 r., I ACa 17/16, L.).

W chwili śmierci J. Z. (1) miał 76 lat, natomiast powódka J. K. 83 lata. Powódka wniosła pozew 11 lat po śmierci swojego brata. Jest to okoliczność budząca wątpliwość Sądu co do motywów powódki mobilizujących do wszczęcia niniejszej sprawy. Sąd uznał, że fakt dochodzenia roszczeń po tylu latach wskazuje na to, iż jej cierpienie nie odbiegało od typowego występującego w podobnych okolicznościach. Z zeznań powódki B. S. wynika, iż J. K. zdecydowała się na wniesienie pozwu po tym, jak jej siostra K. N. otrzymała z tego samego tytułu odszkodowanie na mocy ugody pozasądowej. Sprawa w tej sprawie również toczyła się przed Sądem Rejonowym w Toruniu, jednak z uwagi na zawarcie wspomnianej ugody, postępowanie zostało umorzone.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się również na zeznaniach świadków J. Z. (2) i E. M. uznając je za wiarygodne i spójne. Świadek J. Z. (2) wskazał, iż zmarła J. K. i J. Z. (1) wzajemnie się odwiedzali, spotykali się także wspólnie z pozostałymi członkami rodziny przy okazji uroczystości rodzinnych. Mieszkali w tym samym mieście, jednak w dość sporej odległości, każde z nich posiadało własne dzieci. J. K. po śmierci brata była smutna, jednakże nie załamana. Przeżyła śmierć brata, ale nie potrzebowała pomocy specjalisty – psychologa czy psychiatry. Potwierdziły to zeznania obu świadków. Również na podstawie zeznań świadka E. M. i powódki B. S. Sąd podzielił opinię, iż więź łącząca J. K. i J. Z. (1) nie odbiegała od bardzo bliskiej ale jednak standardowej dla rodzeństwa. Powódka pomagała przy wychowywaniu młodszego rodzeństwa, kochała je, ale nie faworyzowała żadnego z nich. Nie wykazano również, by więź pomiędzy powódką a J. Z. (1) była silniejsza, niż ta między nią a pozostałym rodzeństwem.

Bezspornym jest, że do śmierci J. Z. (1) doszło nagle i nieoczekiwanie, a także, iż sytuacja ta miała wpływ na stan emocjonalny J. K.. Na podstawie zeznań świadków i powódki B. S. nie sposób stwierdzić, iż stan zmarłej powódki J. K. odbiegał od naturalnego stanu po śmierci osoby bliskiej, członka rodziny. Jej stan nie różnił się od tego, w jakim znajdowała się po śmierci innego rodzeństwa.

Sąd nie przeprowadził zawnioskowanego przez stronę powodową dowodu z opinii biegłego psychologa także z uwagi na śmierć powódki J. K.. Gdyby jednak powódka żyła to materiał zgromadzony w sprawie także nie dawałby podstaw ku temu aby taki dowód prowadzić – poza dowodami osobowymi zgromadzonymi w sprawie 11 lat po zdarzeniu, nie było żadnych innych dowodów, w oparciu o które biegły mógłby wnioskować o krzywdzie powódki – powódka

nie leczyła się i nie konsultowała u żadnego specjalisty w związku ze śmiercią brata i nie zgromadzono żadnej dokumentacji z tym związanej.

Sąd podzielił stanowisko strony pozwanej, która odmówiła wypłaty świadczenia nie znajdując przesłanek do stwierdzenia, aby śmierć brata wywołała u J. K. taki stopień cierpienia psychicznego i doznanej krzywdy, a także poczucia osamotnienia i bezsilności, który uzasadniałby spełnienie świadczenia.

W ocenie Sądu powodowie nie wykazali zasadności roszczenia, gdyż przedstawiony materiał dowodowy nie potwierdził wyjątkowego cierpienia i wstrząsu psychicznego, który miałby wystąpić u J. K., nie ujawniła się również nadzwyczajna intensywność więzi łączącej powódkę ze zmarłym bratem. Zeznania świadków wskazywały natomiast na brak występowania zaburzeń, brak potrzeby pomocy leczenia specjalistycznego. Po śmierci brata J. K. rozmawiała normalnie, wypowiadała się w sposób logiczny.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd uznał roszczenie powodów za nieuzasadnione i oddalił powództwo w całości.

O kosztach Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy w myśl art. 98 § 1 i 3 k.p.c.